

- **Secretariaat Historische Kring Heemskerk:**
Wielewaal 24, 1965 ED Heemskerk
- **Postadres:** Postbus 46, 1960AA Heemskerk
- **E-mail:** secretaris@historishekringheemskerk.nl
- **Website:** www.historishekringheemskerk.nl
- **Historisch Huis:** Anthonie Verherentstraat 5/2A, 1961 GD Heemskerk
(0251- 252658)

GEEN VOORJAARSLEDEN- VERGADERING

Aan de leden van de Historische Kring Heemskerk

Beste mensen,

Normaal gesproken zou deze eerste pagina van de Nieuwsbrief er heel anders hebben uitgezien.

Dan stond hier de agenda voor onze voorjaarsledenvergadering op 22 april, in de Jansheeren.

Gelet op de recente ontwikkelingen met betrekking tot het coronavirus hebben we als bestuur van de HKH echter besloten de vergadering niet door te laten gaan.

Onze eerstvolgende samenkomst wordt dus de **Najaarsledenvergadering op 18 november.**

Ons verenigingstijdschrift Heemskring zal, naar het zich nu laat aanzien, gewoon uitkomen.

Als u vragen heeft over de inhoud van de Nieuwsbrief, kunt u zich wenden tot

secretaris@historishekringheemskerk.nl

Leden die verhuisd zijn, of van plan zijn te verhuizen, verzoeken wij dit door te geven aan

ledenadministratie@historishekringheemskerk.nl

*Wij wensen u veel sterkte
in deze onzekere tijd!*

Bestuur HKH

**VERSLAG NAJAARSLEDENVERGADERING HISTORISCHE KRING
HEEMSKERK VAN WOENSDAG 20 NOVEMBER 2019**

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Henk Engel opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Hij is verheugd over de grote opkomst en brengt de lidmaatschapskaart 2020 onder de aandacht.

Secretaris Libbe van Dijk vermeldt de afmeldingen voor deze avond.

2. Begroting 2020

Penningmeester Hes Niesten geeft een korte toelichting op de sluitende begroting, rekening houdend met een (voorlopige) subsidie van € 6.460, waaronder een bijdrage voor de huur van de externe opslag. De heer Hoobroekx vraagt of de huurtermijn gelijkloopt met de subsidie van de gemeente. De huurtermijn is 5 jaar met optie op verlenging. De gemeentelijke subsidie krijgt een andere opzet. Het is nog niet bekend of dat consequenties heeft voor de HKH. De heer Van Tongeren vraagt of het voor de kosten niet beter is om voortaan één Heemskring per jaar uit te brengen. De penningmeester antwoordt dat het voorlopig nog uit kan. De voorzitter zal dit opnemen met de redactie en geeft aan dat het verschijnen van twee Heemskringen per jaar zeer gewaardeerd wordt door de leden. De voorzitter stelt vast dat er verder geen vragen meer zijn en vraagt de leden om instemming door applaus. Aldus geschiedt en daarmee is de begroting 2020 goedgekeurd.

3. Bestuursverkiezing.

De bestuursleden Joke Kranendonk, Jan Zweeris en Libbe van Dijk zijn aftredend, maar hebben zich herkiesbaar gesteld. Er hebben zich geen tegenkandidaten gemeld. De leden stellen zich door applaus achter de herverkiezing van deze drie kandidaten.

4. Mogelijke vragen naar aanleiding van berichten in de Nieuwsbrief.

Gevraagd wordt of de lidmaatschapskaart voortaan aan de achterzijde van het colofon kan worden afgedrukt. Dit zal worden meegenomen bij de Nieuwsbrief najaar 2020. Ook wordt de suggestie gedaan om de lidmaatschapskaart in een app op de mobiele telefoon op te nemen. De voorzitter vraagt aandacht voor het Beleidsplan 2020-2023. De heer Raat vraagt daarop of de leden een dergelijk plan niet moeten goedkeuren. In artikel 14, lid 4 van de statuten is hierover een (onduidelijke) bepaling opgenomen. Het bestuur zal zich hierover beraden en hierop te-

rugkomen in de Voorjaarsledenvergadering 2020. Vervolgens geeft de voorzitter het woord aan Gerard Castricum. Deze had een prijsvraag uitgeschreven voor de vertaling van een (deel van een) akte over een stuk grond. Vier leden hebben zich aan deze klus gewaagd. Go Stavenuiter en Gerard hebben zich over de oplossingen gebogen en zijn tot de slotsom gekomen dat er geen duidelijke winnaar is aan te wijzen en dat het lot nu moet beslissen. Joke Kranendonk trekt de winnende oplossing van Shanna Dijkstra. Zij zal een cadeaubon van €25,- ontvangen. Tot slot wijst de voorzitter op de oproep voor de viering van het 100-jarig bestaan van de St. Mariaschool.

5. Rondvraag

Aart Andeweg vraagt of er wordt samengewerkt met de organisaties in de St. Jozefschool. De voorzitter antwoordt dat er informele contacten zijn en dat er zeker de intentie is om samen te werken met verschillende organisaties die de St. Jozefschool gaan bevolken, bijvoorbeeld voor het houden van lezingen. Janne Linger geeft aan dat er in de tractorbankjes water blijft staan. Voorzitter verwijst voor de oplossing hiervan naar de Bankjesparade. De heer Raat vraagt wie het Beleidsplan 2020-2023 vaststelt. Dat doet het bestuur na raadpleging van de leden op grond van artikel 17, lid 4 van de statuten van de vereniging. In de voorjaarsvergadering van 2020 zal hierop worden teruggekomen.

6. Presentatie Heemskring 62

Ineke Broekhuizen en Marjo Hoogewerf presenteren met verve de nieuwe Heemskring, waarbij vooral het verhaal achter de omslagfoto over de familie Van Tunen bij de brandweer wordt aanbevolen, maar ook van de andere artikelen, zoals Sintre Sintre Maarten, wordt een tipje van de sluier opgelicht.

Na de pauze

Piet Termes houdt een inleiding over de film over de zoektocht naar Duncan Stubbs. Een 15-jarige marineman die bij het begin van de Eerste Wereldoorlog omkwam bij de torpedering van drie Engelse kruisvaarders voor de kust van Scheveningen. Vervolgens wordt deze aangrijpende film vertoond.

De voorzitter bedankt na afloop van deze presentatie iedereen voor zijn of haar inbreng en wenst iedereen wel thuis.

JAARVERSLAG SECRETARIAAT 2019

Het bestuur werd gevormd door Henk Engel (voorzitter), Libbe van Dijk (secretaris), Hes Niesten (penningmeester) en de leden Joke Kranendonk, Aart Andeweg, Jan Zweeris en Piet van Zwieten. Aart Andeweg trad op 17 april 2019 af en werd, per dezelfde datum, opgevolgd door Co Rol.

Het bestuur is in totaal elf keer bij elkaar geweest. Een belangrijk onderwerp in dit verslagjaar was de actualisering van het Beleidsplan. Daartoe zijn met de actieve leden brainstormsessies gehouden. De aanbevelingen uit deze sessies zijn vrijwel geheel verwerkt in het nieuwe Beleidsplan.

Daarnaast heeft het bestuur, voltallig of in delegaties, vergaderingen en bijeenkomsten bijgewoond en besprekingen gevoerd met de gemeente Heemskerk. Deze contacten betroffen onze oude accommodaties, de nieuwe in de St. Mariaschool aan de A. Verherentstraat 5/2A, de ruimte voor het depot/archief in de berging van de kelder in het gebouw aan de Gerrit van Assendelftstraat 17A. Verder gingen de gesprekken over het Cultuurhuis Heemskerk en de opzet van de begroting 2020 voor het verkrijgen van gemeentelijke subsidie, in het bijzonder de extra subsidie voor de Open Monumentendagen.

Intern zijn er contacten geweest met werkgroepen en medewerkers en extern is er medewerking verleend aan de Buitenkansjesmarkt, de Ontmoetingsdag senioren in het gemeentehuis en de Open Monumentendagen. De Kerstmarkt in het centrum ging, wegens de weersomstandigheden, niet door.

Regionaal waren er contacten met de besturen van Historisch Genootschap Midden-Kennemerland, Historische Kring Velsen, Museum Kennemerland, Werkgroep Oud-Castricum, Historisch Genootschap Assendelft, Stichting Kasteeltuin Assumburg en Stichting Oer-IJ.

April 2020, Libbe van Dijk, secretaris

LEDENRAADPLEGING BELEIDSPLAN 2020-2023

In de Najaarsledenvergadering 2019 werd de vraag gesteld of de leden het Beleidsplan 2020-2023 hadden moeten vaststellen. Artikel 17, lid 4 van de statuten van de vereniging zegt hierover het volgende:

4. De ledenvergadering kan bij meerderheid van stemmen van het aantal leden van de vereniging beleidsuitgangspunten als wenselijkheden aanvaarden waarop door het bestuur van de stichting HKH het beleid ten aanzien van de voor de leden van de vereniging te organiseren activiteiten ware af te stemmen

Feitelijk betekent dit onderdeel van artikel 17 dat de leden *inspraak* hebben in het op te stellen Beleidsplan. Het bestuur heeft gemeend om hiervoor de actieve leden te benaderen. Deze actieve leden hebben in 2019 meerdere suggesties aangedragen, welke vrijwel allemaal zijn verwerkt in het Beleidsplan 2020-2023. Het bestuur heeft vervolgens het Beleidsplan 2020-2023 vastgesteld en op de website www.historischekringheemskerk.nl geplaatst, opdat alle leden en geïnteresseerden hiervan kennis kunnen nemen.

Het bestuur biedt nu bij dezen alle leden de gelegenheid om nieuwe beleidsuitgangspunten aan te dragen voor het huidige beleidsplan. Dit doet u door uw uitgangspunten per e-mail te sturen naar: secretaris@historischekringheemskerk.nl. Deze uitgangspunten zullen in de Voorjaarsledenvergadering 2020 worden behandeld, waarna het bestuur vervolgens zal besluiten om deze uitgangspunten al dan niet over te nemen en te verwerken in het Beleidsplan 2020-2023. De uitslag hiervan zal op voornoemde website en in de Najaarsnieuwsbrief 2020 worden geplaatst.

April 2020, Libbe van Dijk, secretaris

WELKOM IN HET HISTORISCH HUIS

Ons Historisch Huis in de Mariaschool (tegenover de Laurentiuskerk) is niet altijd open. Toch kunt u er vaak terecht:
Maandag van 14.00 tot 16.00 uur,
 gastheer is dan Cor Teeling.
Dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur,
 gastheer is dan Jacques Koper

Woensdag (de vaste werkdag)
van 10.00 tot 12.00 uur,
 gastheer is dan Jan Steggink.
Eerste en derde vrijdag van de maand
van 14.00 tot 16.00 uur (let op de
 aankondigingen in de streekpers),
 gastvrouw is dan Annie Groeneveld.

	UITGAVEN		
	werkelijk 2019 €	begroting 2019 €	werkelijk 2018 €
Kosten Nieuwsbrief	2.110	2.400	2.292
Kosten Heemskring	11.085	10.000	10.310
Kosten vaste uitgaven	13.195	12.400	12.602
Kosten Schoonmaken	388	500	893
Kosten huur (en energie)	3.048	2.700	2.625
Huur externe opslag	3.389	3.000	-
Huisvestingskosten	6.825	6.200	3.518
Kosten Keuken	270	300	236
Kosten Ledenvergaderingen	1.041	1.400	1.290
Kosten Publiciteit	150	750	365
Kosten verhuizing	2.502	2.000	2.794
Bestuurs- en Organisatiekosten	5.249	2.000	3.482
Organisatie-/bestuurskosten	9.212	6.450	8.167
Contributies en Lidmaatschappen	185	200	260
Kosten inventaris/afschrijvingen	1.638	3.000	807
Kosten Verzekeringen	278	250	283
Drukwerk en Kantoorbenodigdheden	-	1.000	8
Porti- en Vrachtkosten	1.698	1.250	1.100
Algemene kosten	3.799	5.700	2.458
Werkgroep Collectiebeheer	874	1.000	5.179
Werkgroep Bibliotheek	45	100	233
Werkgroep Fotografie	4	150	115
Werkgroep Film / Video	144	250	75
Werkgroep Genealogie	191	250	153
Werkgroep Oud-Kadaster Heemskerk	332	350	83
Werkgroep Educatie	58	250	-
Werkgroep Rondleidingen	110	250	50
Werkgroep Presentaties	548	1.500	396
Werkgroep Redactie	-	100	98
Werkgroep Exposities	286	500	-
Automatiseringskosten	1.222	1.000	1.696
Kosten Werkgroepen	3.814	5.700	8.078
Totaal kosten	36.845	36.450	34.823

	ONTVANGSTEN					
	werkelijk 2019 €		begroting €	2019 €	werkelijk 2018 €	
Ontvangsten Contributie	30.750			30.000	30.820	
Waarderingssubsidie	1.625			1.625	1.601	
Bijdrage huur archief/depotruimte	3.250			-	-	
Ontvangen donaties exposities	263			100	585	
Ontvangen donaties rondleidingen en lezingen	1.412			1.000	1.139	
Verkopen Heemskring	552			500	682	
Overige verkopen	119			1.050	559	
Bankrente minus -kosten	-464			-300	-374	
Ontvangsten minus rente	37.507			33.975	35.012	
Subsidie Open Monumentendag	721		732		721	
Subsidie Kom in de Kas	500		-		-	
Projectsubsidies	1.221		732		721	
Kosten Open Monumentendag	426		732		512	
Kosten Kom in de Kas	2.627		2.000		-	
Projectkosten	3.053		2.732		512	
Saldo projecten		-1.832		-2.000		209
		35.675		31.975		35.221
Exploitatiesaldo	negatief	1.170	negatief	4.475	positief	398
		36.845		36.450		34.823

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

	2019	2018		2019	2018
Inventarissen	6.184	7.262	Eigen Vermogen 1 januari	49.301	48.903
Rabobank, rekening-Courant	1.853	2.043	Exploitatieresultaat verslagjaar	-1.170	398
ING-bank, betaalrekening	1.043	605			
Kassaldo	104	441	Eigen vermogen 31 december	48.131	49.301
Rabobank, Doelreserveren	15.000	16.500	Reservering Restauratiefonds	4.975	4.808
ING, Vermogensspaarrekening	28.000	28.000			
Waarborgsom huurcontract	850	-			
Diverse vorderingen	248	188	Crediteuren en te betalen kosten	176	930
	<u>53.282</u>	<u>55.039</u>		<u>53.282</u>	<u>55.039</u>

Inventarissen

Zoals hierna in de toelichting beschreven, zijn hier behalve de in 2018 en 2019 aangeschafte inrichtingskosten, ook begrepen de door derden geschonken 'multi-touch'-schermen. De specificatie van het balansbedrag luidt als volgt:

	aanschaf- waarde	afschrijving *)		balans- waarde
		2018	2019	
Inrichtingskosten 2018	8.069	807	1.614	5.648
Inrichtingskosten 2019	705		24	681
Multitouch-schermen 2019	18.686		623	18.063
	<u>27.460</u>	807	2.261	24.392
Donaties Multi-touch	-18.831		-623	-18.208
	<u>8.629</u>	807	1.638	6.184

*) Afschrijvingen bedragen 20% per jaar van de aanschafwaarde en worden berekend gedurende het aantal maanden dat de investeringen in het boekjaar in gebruik zijn.

Restauratiefonds

	2018	2019
Reservering Restauratiefonds		
Stand van de reservering per 1 januari	0	4.808
Vorming resp dotatie	5.000	500
	<u>5.000</u>	5.308
Uitgaven ten laste van reserve	192	333
Reserve per 31 december	<u>4.808</u>	<u>4.975</u>

TOELICHTING

ALGEMEEN

Nadat de verhuizing van onze openbare activiteiten in 2018 naar de Mariaschool aan de Antonie Verherentstraat had plaatsgevonden, werd in het verslagjaar de verhuisoperatie voltooid door de ingebruikname van ons nieuwe depot/ archiefruimte aan de Gerrit van Assendelftstraat. In de begroting over 2019 was met extra huurkosten weliswaar rekening gehouden maar de vergoeding door de Gemeente was niet voorzien.

Doordat de Gemeente die extra huurkosten uiteindelijk wel in de subsidies heeft meegenomen, bleef ons het hoge begrote negatieve saldo ad € 4.475 bespaard. Een tweede belangrijk gegeven in het verslagjaar was de vervulling van de langgekoesterde wens van 'multi-touch'-voorzieningen in gebruik te kunnen nemen voor het uitdragen van onze kennis, het vertonen van films etc. De aanschaffing van de bedoelde schermen hebben geen invloed op het financiële resultaat omdat zij geheel werden gefinancierd door de gulle schenkers Club Feertien en de Heemskerkse Stichting TriArcus. Om het bezit van deze kostbare apparatuur toch in de balans tot uiting te brengen, wordt jaarlijks een gelijk deel van de aanschaffingswaarde en de donatie tegen elkaar weggeboekt.

FINANCIËEL OVERZICHT

Ontvangsten

De totale ontvangsten waren ca.€ 3.500 hoger dan begroot, wat vooral werd veroorzaakt door de hierboven genoemde vergoeding door de Gemeente Heemskerk van de extra huurkosten voor de depot-/ archiefruimte. De vergoeding bedroeg € 3.250.

Uitgaven

Aan uitgaven staat een totaalbedrag van €36.845 tegenover een begroting van €36.450. Hogere uitgaven deden zich vooral voor in de Bestuurs- en organisatiekosten (€ 5.249 tegenover begroot €2.000) als gevolg van niet respectievelijk te laag begrote afscheidskosten bestuurslid en attenties voor vrijwillige medewerkers. Lagere afschrijvingen en drukwerkkosten dan begroot waren oorzaak van de lagere Algemene kosten terwijl ook de werkgroepen minder hebben besteed dan begroot.

Exploitatiesaldo

Het negatieve exploitatiesaldo ad €1.170 is in de balans ten laste gebracht van het Eigen Vermogen.

Heemskerk, februari 2020.
Hes Niesten, penningmeester

ZOMAAR WAT GETALLEN

Leden:

Aantal betalend per 1 januari 2016	2.058
Aantal betalend per 1 januari 2017	2.002
Aantal betalend per 1 januari 2018	1.965
Aantal betalend per 1 januari 2019	1.971
Aantal betalend per 1 januari 2020	1.936

Bezoekers website:

In 2015	5.836
In 2016	6.244
In 2017	5.652
In 2018 (vanaf augustus)	2.611
(Bezoekers daarvoor niet geregistreerd)	
In 2019	6.477

Beeldbank Foto's:

Foto's op 1 september 2016	6.450
Foto's op 10 april 2017	7.000
Foto's op 1 maart 2018	7.941
Foto's op 1 maart 2019	8.669
Foto's op 1 maart 2020	9.438

Bezoekers in 2016	3.749
Bezoekers in 2017	3.295
Bezoekers in 2018	4.958
Bezoekers in 2019	5.197

Beeldbank Bibliotheek:

Boeken per 1 juli 2017	1.122
Boeken per 1 maart 2018	1.159
Boeken per 1 maart 2019	1.226
Boeken per 1 maart 2020	1.264

Bezoekers in 2016	1.280
Bezoekers in 2017	909
Bezoekers in 2018	1.264
Bezoekers in 2019	1.034

Beeldbank Bidprentjes

gepubliceerd aantal 1 januari 2018	337
gepubliceerd aantal 1 maart 2019	2.646
gepubliceerd aantal 1 maart 2020	4.930

Bezoekers in 2017 (vanaf april)	205
Bezoekers in 2018	557
Bezoekers in 2019	601

Beeldbank Artikelen

gepubliceerd aantal 1 januari 2018	0
gepubliceerd aantal 1 januari 2019	339
gepubliceerd aantal 1 maart 2020	354

Bezoekers 2018 (vanaf augustus)	168
Bezoekers in 2019	1.183

Heemskerk, maart 2020, Hes Niesten

TOUCHTAFEL WEET 'ALLES' VAN DE HKH

In het gemeentehuis van Heemskerk is woensdag 22 januari 2020 de veelbesproken multitouchtafel officieel in gebruik genomen. Dat gebeurde door directeur Alex Steenstra van stichting TriArcus.

De touchtafel maakt het mogelijk een veelheid aan informatie te raadplegen over de bibliotheek, het Cultuurhuis Heemskerk en de HKH.

Het touchscreen in het Historisch Huis heeft dezelfde functies, maar kan ook dienen als projectiescherm. Bijvoorbeeld tijdens de vrijdagmiddagbijeenkomsten. De aanschaf van tafel en scherm, een lang gekoesterde wens van de HKH, kon gerealiseerd worden door bijdragen van twee instanties. Door Club Feertien, een groep ex-leden van de niet meer bestaande Lionsclub Castricum-Heemskerk werd € 2.000 geschonken. Daarnaast zorgde stichting de Heemskerkse stichting TriArcus voor de nog benodigde € 16.831.

Van links naar rechts: Jan Bos (HKH, afd. ICT), Libbe van Dijk (HKH-secretaris), Alex Steenstra (TriArcus), Monique Schievink (Cultuurhuis), Joke Kranendonk (HKH-werkgroep Educatie) en Aafke Vlaanderen (Bibliotheek IJmond-Noord)

Nieuws van de werkgroepen

KOM IN DE KAS 2019

In het weekend van 6 en 7 april had de werkgroep Exposities een prachtige tentoonstelling opgesteld in de kas van Sap. Na een lange voorbereidingsperiode kon de onderwijsgeschiedenis van ons dorp getoond worden in mooie foto's van de scholen en leerlingengroepen.

De geschiedenis begon met de kleine school die gebouwd was tegen de muur van het kerkhof achter de dorpskerk. Deze was bestemd voor de hele dorpsjeugd. In 1845 was de opening zonder enig ceremonieel. Daar was geen geld voor. In 1850 waren er ongeveer 145 leerlingen.

In 1896 kwam er een nieuwe school, op een andere plek, aan de Maerelaan. Door gebrek aan leerlingen werd deze school in 1926 opgeheven. Door de komst van de Hervormde en de Katholieke school, respectievelijk in 1906 en 1919 verloor de openbare haar leerlingen.

Met de groei van Heemskerk kwam er een hele reeks scholen en verdwenen er ook weer.

De belangstelling voor deze tentoonstelling was op beide dagen groot. Dat succes werd herhaald in het gemeentehuis, waar later dezelfde expositie werd opgesteld in de ontvangsthal.

LEZINGEN OVER OER-IJ EN ADELBOEKEN

Het afgelopen halfjaar organiseerde onze werkgroep Presentaties vijf lezingen. **Woensdag 27 november** vertelde Pauline van Vliet in het Cultuurhuis over de rol die vrouwen de afgelopen honderd jaar hebben gespeeld bij Hoogovens.

Donderdag 16 januari kwam Lia Vriend naar ons Historisch Huis om te vertellen over de geschiedenis van het Oer-IJ. De belangstelling voor deze lezing was zo groot, dat we onze 'zaal' wel twee keer hadden kunnen vullen. Gelukkig hadden we een wachtlijst met namen van belangstellenden.

Lia Vriend bleek bereid om voor hen haar presentatie te herhalen. Dat gebeurde op **donderdag 27 februari**.

Een week eerder, op **donderdag 20 februari**, vertelde onze eigen Piet van Zwieten in de bibliotheek over het werk aan de Wapenboeken van de Nederlandse adel, die in 1979 in slechte staat waren teruggevonden in de hooiberg van Marquette. Zie hiervoor ook elders in deze Nieuwsbrief.

OVER BIDPRENTJES EN ROUWADVERTENTIES

Zoals u weet, heeft de Historische Kring Heemskerk een aantal beeldbanken. De bekendste daarvan is de fotobeeldbank, met meer dan 9.000 beelden van Heemskerk, zoals het is en ooit was. Minder bekend is de 'bidprentjesbeeldbank'. Daarin is inmiddels een enorm aantal bidprentjes, rouwadvertenties en dankbetuigingen opgeslagen (en in te zien) van overledenen, die geboren en/of gestorven zijn in Heemskerk.

Omdat de aanvankelijk grote toevloed van materialen een beetje tot stilstand is gekomen, is het weer volop mogelijk om nieuwe prentjes etc. in te leveren. Wie dat wenst, hoeft zijn spulletjes niet definitief af te staan. Na digitalisering kan het gewoon weer mee naar huis.

Wie het een en ander (tijdelijk) wil afstaan, kan tijdens de openingsuren (zie elders in deze Nieuwsbrief) terecht in het Historisch Huis, in de voormalige Mariaschool aan de A. Verherentstraat. Er is dan altijd wel iemand die uw beeldmateriaal wil aannemen.

'LEREN' THEMA VAN MONUMENTENDAGEN

Leermonument. Dat is het thema van de open monumentendagen 2020. Als u erbij wilt zijn, noteer dan nu alvast zaterdag 12 en zondag 13 september. Tijdens de monumentendagen staat deze keer educatie (opvoeding, vorming) centraal. Het thema van de European Heritage Days *) luidt 'Heritage and Education'. Voor de Nederlandse Monumentendagen is de titel **Leermonument** gekozen. In dat woord zitten allerlei woorden verscholen, zoals leren, nu, monument en leermoment. Ook deze keer werken wij in de regio Kennemerland samen met de comités van Akersloot, Bergen, Beverwijk, Castricum en Uitgeest om invulling te geven aan het thema en om weer een aansprekende folder samen te stellen. Deze folder zal verkrijgbaar zijn bij de deelnemende monumenten, buurthuizen, Boekhandel Stumpel, de Patatoloog en bij de gemeente Heemskerk. Ook onze website zal er te zijner tijd aandacht aan schenken.

*) De Open Monumentendagen maken deel uit van de European Heritage Days (Europese Erfgoed Dagen). De basisgedachte daarachter is het toegankelijker maken van het Europese erfgoed. Daarnaast: wanneer mensen zich bewuster worden van hun Europese identiteit, kan Europa een ontmoetingsplek worden waar wederzijdse herkenning en acceptatie van verschillen mogelijk is.

HANDEN ERBIJ? NOU, DIE KWAMEN ER!

Onder het kopje 'Gezocht: handen erbij voor diverse werkgroepen' plaatsten we in de Najaarsnieuwsbrief een uitgebreid artikel namens een aantal van onze werkgroepen. In de hoop dat onder onze leden (of onder de toevallige lezers van de Nieuwsbrief) mensen zouden zijn met belangstelling voor de desbetreffende HKH-onderdelen.

De redactie van ons magazine Heemskring kreeg al heel snel na de oproep een reactie van TEUN DIEMONT. Geen onbekende voor de HKH, want Teun was van 2000 tot 2006 voorzitter van onze vereniging.

In de tweede plaats was er een oproep voor iemand die kon worden toegevoegd aan degenen die het beheer voeren over de multitouchtafel in het gemeentehuis en het touchscreen in ons eigen Historisch Huis. Welnu, die 'iemand' heeft zich aangediend in de persoon van JAN BOS, een man die heel veel kennis heeft van de ICT-branche.

En dan was er ook nog een oproep voor helpers bij de beeldbanken. En ook daar werden we op onze wenken bediend. GUUS DOCEN en COR HOLLEMAN gaven te kennen dat ze graag willen helpen bij het vervolmaken van de fotobeeldbank. Met de aantekening dat Cor zich graag bezighoudt met schoolfoto's en foto's van scholen.

Bij de werkgroep Lezingen (sinds kort omgedoopt in werkgroep Presentaties) diende LIANE TROOST zich als nieuw lid aan.

KEES BALTUS, die al betrokken was bij de bidprentjesbeeldbank, zal zich daarnaast ook gaan inzetten bij de transcriptiesbeeldbank.

Tenslotte werd het tijdrovende werk in het depot (zie ook elders in deze Nieuwsbrief), tot dan een soloklus voor Hans Gerritsma, verlicht door de komst van BEN THIEMANN.

Co Rol

OVER LESKOFFERS EN ERFGOEDKISTEN

De werkgroep Educatie van de HKH richt zich vooral op de basisscholen, met als doel de historie van Heemskerk onder de aandacht te brengen. De werkgroep heeft onder andere voor de scholen:

- *een speurtocht* door het centrum van Heemskerk.
- *een fietstocht* langs een groot aantal monumenten.
- *een wandeling* in de omgeving van de school.

Ook is een syllabus ontworpen over ‘familiegeschiedenis en stamboomonderzoek’.

Verder is er voor groep 7 of 8 een leskoffer gemaakt over de Tweede Wereldoorlog. Deze kan bij de HKH gratis geleend worden.

De koffer is gevuld met allerlei informatie over de oorlog. Er zitten originele kranten in, een dvd-serie, vraag-en-antwoordsheets, rekenopdrachten, discussiestellingen etc. Hiermee kunnen leraren en leerlingen zelfstandig aan de slag. Sinds 2014 verzorgt de HKH (in de persoon

van Wim Smeels) gastlessen met als onderwerp ‘Heemskerk in WO II’.

Deze vinden in de maanden maart en april plaats. Ook kan er op verzoek een rondleiding in het Historisch Huis verzorgd worden. Een fototentoonstelling en/of presentaties over specifieke onderwerpen in de school behoren ook tot de mogelijkheden. Wij hopen hierdoor de leerlingen kennis te laten maken met de historie van hun dorp en ze zo enig historisch besef bij te brengen.

De HKH bezit erfgoedkisten met voorwerpen uit de 18^e eeuw. De werkgroep is beschikbaar voor vragen over de geschiedenis van en rond Heemskerk. In samenwerking met de werkgroep educatie zijn er ook rondleidingen in kasteel Assumburg mogelijk.

Wim Smeels

TE KOOP: SLOT ASSUMBURG

Een van ‘mijn’ rondleidsters maakte mij er, lang geleden alweer, op attent dat ze in de etalage van een Tilburgs antiquariaat een advertentie uit 1668 had zien liggen over de verkoop van kasteel Assumburg.

Dat gebeurde op een zondag, en dan zijn antiquarissen doorgaans dicht. Daarom wijdde ik er meteen een e-mail aan, waarin ik duidelijk maakte dat ik zeer geïnteresseerd was. De volgende dag al had ik antwoord: de annonce was *nét* verkocht! De vraag of er misschien nog wel een afbeelding van was, werd ontkennend beantwoord.

Toen er na drie weken een mailtje kwam met tóch een afbeelding van het historische document, heb ik het antiquariaat daarvoor hartelijk bedankt. Nu had ik in ieder geval ‘iets’, een bewijs dat die annonce wel degelijk bestond. Tot mijn verbazing kreeg ik niet lang daarna een mailtje met de mededeling dat het document ‘dan weer de winkel in ging’.

Niet begrijpend stuurde ik opnieuw een mail, waarin ik vroeg wat de antiquair nou precies bedoelde. Daarop kreeg ik een reactie van zijn zoon: ‘Vader is drie weken met vakantie en ik weet echt niet waarover dit gaat.’

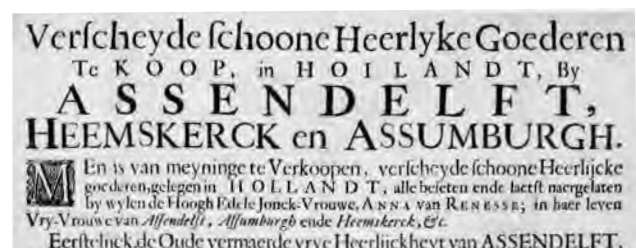
Weer drie weken in spanning. En: geen reactie. Na vier weken ben ik ten langen leste zelf maar naar Tilburg gereisd.

In het antiquariaat vroeg ik de eigenaar of hij voor mij het raadsel van de Assumburg-annonce kon oplossen. ‘Aha, Assumburg’, reageerde hij. ‘Ja, dat

kan ik wel. Het zit zo: toen u die zondag mailde over die annonce had mijn zoon ‘s avonds net de etalage vernieuwd. Alle papieren daaruit, dus ook dat biljet over Assumburg, had hij thuis op mijn bureau gelegd. Toen ik de volgende dag in de winkel kwam, en in de etalage keek, zag ik dat het door u bedoelde document weg was. Verkocht, dacht ik. Dat heb ik u meteen gemaild. Ten onrechte dus. Na mijn vakantie kwam ik er al gauw achter dat het Assumburg-biljet er nog wel degelijk was. Ook dat liet ik u weten, maar ik begrijp nu dat mijn mededeling op u nogal raadselachtig overkwam.’

Gelukkig was de annonce nog altijd in het pand en dus konden wij hem, na al die weken van spanning, toch nog aankopen. Gerestaureerd en door Ch. Duijker ingelijst hangt dit bijzondere document nu te pronken naast de toegangsdeur van ons Historisch Huis.

Piet van Zwieten

Annonce waarin slot Assumburg te koop werd aangeboden

LANG LEVE DE HONDERDJARIGE MARIASCHOOL!

Grote gebeurtenissen werpen hun schaduw vooruit. Dat geldt zeker voor het tweedaagse festijn ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Mariaschool. Op dit moment is de voorbereiding in volle gang. Als data kunt u alvast noteren:

zaterdag 27 en zondag 28 juni 2020

De Mariaschool werd in 1920 gebouwd. Begin 1921 startte daar de lagere school voor meisjes en de kleuterschool. Honderd jaar verder is er heel wat om op terug te kijken. De school heeft veel gebruikers en bewoners gekend. Lagere school en kleuterschool, gymvereniging, Debora Baekeschool, ateliers voor kunstenaars, peuteropvang, een speltheek, café Lokaal, RTV Heemskerk, 'De Vriendenkring', Propeppers, striptijdschrift Coyote, Kunstuitleen en de HKH.

Het wordt eind juni een feestelijk weekend. U kunt dan tussen 11.00 en 17.00 uur overal in de Mariaschool gewoon binnenstappen. Voor een presentatie, een verhaal over onderwijs toen, voor muziek, voor een kleine tentoonstelling, voor de ateliers en de kunstenaars, voor een nieuwe foto in een oude schoolbank, of gewoon voor de gezelligheid. De officiële opening van het feest geschiedt zaterdag door wethouder Aad Schoorl, om 13.30 uur.

Rond de officiële gebeurtenis is er muziek van klezmerband Zelikob. De leden van dit gezelschap komen allen uit de buurt: twee uit Heemskerk, twee uit Castricum en één uit Heerhugowaard.

Café Lokaal zal in ieder geval zondag geopend zijn, waarschijnlijk met optredens van bandjes. Zaterdag treedt ook het Haarlemse Ampzing Genootschap op.

In een van de ruimtes zullen bezoekers die dat willen gefotografeerd kunnen worden in een 'schoolse' situatie. Van 11.00 tot 12.30 uur. De meeste kunstenaars die in ons gebouw hun atelier hebben, zullen aanwezig zijn om bezoekers een inkijkje te geven in hun belevingswereld. Het spreekt vanzelf dat ook RTV Heemskerk actief zal zijn.

Voorlopig programma (en dus: wijzigingen voorbehouden)**Zaterdag 27 juni**

- 11.00 uur** Deuren open. Start tentoonstelling door hele gebouw en ateliers open. RTV Heemskerk zendt uit
- 11.30 uur** Presentatie HKH 100 jaar Mariaschool
- Middag** Café Lokaal open
- 13.30 uur** Officiële opening door wethouder Aad Schoorl
Optreden van klezmerband Zelikob
- 15.30 uur** Optreden van Ampzing Genootschap
- 16.30 uur** Presentatie HKH 100 jaar Mariaschool

Zondag 28 juni

- 11.00 uur** Deuren open. Start tentoonstelling door hele gebouw en ateliers open. Ook RTV Heemskerk zendt uit.
- 11.00-12.30** Nog een keer op de foto in de schoolbank! Ronald Goedheer neemt u graag mee naar een oude schoolbank en maakt daar zoveel jaar later nog een keer een foto van u!
- 12.00 uur** Presentatie HKH 100 jaar Mariaschool
- Middag** Café Lokaal open
Optreden bandje(s)
- 14.00 uur** Onderwijs in die dagen: Tiny Teeling vertelt vanuit haar ervaringen in de naastgelegen St. Josephschool
- 15.30 uur** Presentatie HKH 100 jaar Mariaschool
- 17.00 uur** einde Open Huis, maar in Lokaal kunt u nog goed terecht!

DE VRIJDAGMIDDAGEN, EEN DOORSLAAND SUCCES

De vrijdagmiddagbijeenkomsten in het Historisch Huis werden gemiddeld door zo'n dertig mensen bijgewoond. Er waren ook uitschieters tot tegen de veertig en een enkele keer viel de belangstelling zomaar wat tegen. Eén keer was de belangstelling extreem en moesten we twee extra voorstellingen programmeren. Al met al kunnen we vaststellen dat de vrijdagmiddag een buitengewoon geslaagde traditie is geworden.

In het kort:

- **22 november** hield Joke Kranendonk nog eens haar lezing over het Heemskerkse onderwijs vanaf de zestiende eeuw.
- **6 december** vertoonden we films over de sloop en herbouw van bekende gebouwen.
- **20 december** kon iedereen die daar belangstelling voor had uitleg krijgen over *alle* beeldbanken van de HKH.

- **3 januari** vertelde Piet Termes nog eens zijn verhaal over de zoektocht naar de 15-jarige Engelse matroos Duncan Stubbs. Hij deed dat ook na de pauze van de Najaarsledenvergadering.
- **17 januari** lieten we oude beelden zien van huidige straten, onder het motto 'Raad je straat'.
- **7 februari** waren er drie films te zien. De belangstelling was zo groot dat we moesten besluiten deze films nog twee keer te vertonen. Op vrijdag 6 maart en bij wijze van experiment op dinsdagavond 10 maart. Beide keren opnieuw 'uitverkocht'.
- **21 februari** was archeoloog Jean Roefstra onze gastspreker. Hij vertelde van alles over de historie van de Dorpskerk en de begraafplaats.

Schilderij van Jan Steen, dat het onderwijs van de zeventiende eeuw treffend in beeld brengt. Getoond bij de presentatie op vrijdag 22 november.

GESCHIEDENISBOEKEN TE KOOP

Jan Henneman is zijn boeken aan het verkopen voor het Comité Noodhulp Asielzoekers IJmond. Hij heeft een lijst van tweehonderd boeken klaar over 'Geschiedenis'. En met name boeken over verschillende plaatsen en gebouwen en andere wetenswaardigheden in Nederland. De boeken zijn voor 75 procent nieuw, 'als nieuw'

of zien er prima uit. Leden van de HKH krijgen 50 procent korting op de prijzen die de lijst vermeldt. De lijst ligt ook in het Historisch Huis van de HKH. Als u geïnteresseerd bent kunt u contact opnemen met Jan: jzhenneman@gmail.com, tel. 0251-231773, Aletta Jacobsstraat 43, 1963 CB Heemskerk.

HANS WAGNER (1925-2020)

Op 4 februari 2020 overleed op 94-jarige leeftijd Hans Wagner. Hij was de eerste tien jaar van de HKH vooral actief binnen de werkgroep genealogie. Ook heeft hij, met anderen, de doop-, trouwen en begrafenisboeken uitgewerkt, die nu in het bezit zijn van de HKH.

JAN DE RUIJTER (1940-2020)

Dinsdag 14 januari overleed Jan de Ruijter, een geboren en getogen Heemskerker. Opnieuw verloor de HKH een van haar trouwe vrijwilligers.

Jan was in zijn werkzame leven ambtenaar, archivaris. Eerst bij de gemeente Heemskerk, daarna tot zijn pensio-

nering bij de gemeente Castricum. Zijn deskundigheid nam hij mee als vrijwilliger naar de HKH, waar hij vele jaren het archief heeft opgebouwd en beheerd. Hij was dan ook na zijn pensioen op de vaste dinsdagavond en woensdagochtend te vinden in het Historisch Huis. Eerst met een praatje onder het genot van een bakkie en daarna archiverend aan de slag.

Jan was net als zijn vader een man vol humor. Voor de oud-Heemskerkers: zijn vader stond ook wel bekend als 'Jan van Jut'. Zelf werd Jan ook wel 'Jim' genoemd. Zo hield je de Jan de Ruijters uit elkaar. Jan was ook een echte sportman, actief in de wielersport, die hij volop heeft beoefend en waarbinnen hij ook als vrijwilliger actief was. Niet gek dus dat je Jan, ook de laatste jaren, regelmatig op de fiets in Heemskerk kon tegenkomen.

De HKH is hem veel dank verschuldigd en zal zijn werk, inbreng en humor node missen.

Henk Engel, voorzitter HKH.

STEVEN SEYMONSBERGEN (1932-2020)

Op 15 februari 2020 overleed Steven Seymonsbergen op 87-jarige leeftijd. Steven was van eind 1991 tot april 2000 bestuurslid van de HKH, waarvan de laatste zes jaar als penningmeester.

LAMBERT KOPPERS (1939-2019)

Oh Oosterweg, wat ben je rijk...

De bewonersgroep 'Behoud Landschap Oosterweg en omgeving', waarvan Lambert Koppers een van de stuwende krachten was, zag al jaren met lede ogen aan hoe het karakter van de Oosterweg te loor dreigde te gaan. De landschappelijke en historische waarden van de Oosterweg: een belangrijk lint in het landelijke gebied van Heemskerk. Lambert kwam toen ook met het idee van een boek. Ook al omdat de groep niet alleen maar bekend wilde zijn van de kritiek op bepaalde ontwikkelingen. Met zo'n boek zou duidelijk gemaakt kunnen worden hoe belangrijk het was dat het karakter van de weg, deze parel van Heemskerk, behouden zou blijven.

In 2012 klopte Lambert aan bij het bestuur van de HKH, waar hij steun kreeg voor zijn idee. Samen met Henk Eijking en Piet Termes heeft hij daarna vijf jaar gewerkt aan de totstandkoming van het fraaie boek. Lambert kwam daarna nog dikwijls langs bij de HKH.

Op 16 december 2019 is hij op 80-jarige leeftijd overleden.

GEORGE GERRITSEN (1933-2019)

Op 6 december 2019 overleed in zijn woonplaats Opheusden George Gerritsen. Hij werd 86 jaar.

In zijn actieve periode bij de HKH heeft George zich vooral verdienstelijk gemaakt als lid van de werkgroep Film, video, audio. Bestuurslid Jan Zweeris bewaart goede herinneringen aan hem:

"Samen met George heb ik de werkgroep destijds op poten gezet. Daarna hebben we een jaar of tien films opgenomen in Heemskerk. We hebben het Magix-programma ingevoerd, waarmee we alle videobanden en filmcassettes hebben overgezet op dvd. Een enorme klus die George met zijn vrouw Willeke tot een goed einde heeft gebracht.

In Alkmaar heeft hij nog een cursus gevolgd voor monteren met het Magix-systeem. Samen zijn we ook lid geworden van de Filmclub IJmond.

George was een gezellige, actieve collega. Toch voelde hij zich, als zuiderling, niet helemaal thuis in Heemskerk. Hij vond de mensen hier te stug en

te veel op zichzelf. Daarom zijn hij en Willeke uiteindelijk verhuisd naar Opheusden.

Ik vond het jammer dat ze destijds vertrokken zijn, want ik heb prima met George samengewerkt.”

GO STAVENUITER (1935-2019)

Zondag 29 december 2019 overleed Go Stavenuiter, die 32 jaar lang buitengewoon actief was bij de HKH. Van 1998 tot voorjaar 2007 als secretaris. Go was zeer geïnteresseerd in de geschiedenis van Heemskerk. Naast diverse andere activiteiten wilde hij graag verhalen schrijven. Hij verzamelde oude kaarten van het dorp en kwam zo tot het schrijven van artikelen voor de Heemskring. Om de verhalen te kunnen achterhalen, om er daarna over te kunnen vertellen waren archiefbezoeken noodzakelijk. Maar ook relevante boeken brachten hem op het spoor van de Heemskerkse geschiedenis. In 2009 ontstond bij hem het idee om van een aantal oude kaarten een bundel verhalen te maken, en die als boek te presenteren als de HKH in 2013 een kwarteeuw zou bestaan. Hij vroeg Gerard Castricum om hem daarbij te assisteren. Zo ontstond een vruchtbare samenwerking. Go was de verhalenverteller, Gerard de techneut, die alles wist van kaarten. In hun zoektocht naar de Heemskerkse geschiedenis hebben ze veel gediscussieerd. Go hoopte vanaf 2018 verhalen te kunnen schrijven over diverse oude bewoners van Heemskerk. Een nieuwe uitdaging. Er liggen nog verhalen op de plank, waaraan Go en Gerard samen hebben gewerkt. Helaas zal Go de publicatie van die verhalen niet meer meemaken. Go Stavenuiter: de man die de geschiedenis van Heemskerk in verhalen tot leven bracht. De HKH zal hem missen!

Henk Engel, voorzitter HKH
Geboren in het West-Friese Zwaag kwam Go na zijn studie naar de IJmond om in het onderwijs te gaan werken. Van IJno-school Deborah Baeke en het Baandert College werd hij directeur. Als zodanig is hij van grote betekenis geweest voor de ontwikkeling van het onderwijs in Heemskerk. Daarnaast was Go jarenlang zeer actief in de Kritische Gemeente IJmond.

Go hoopte vanaf 2018 verhalen te kunnen schrijven over diverse oude bewoners van Heemskerk. Een nieuwe uitdaging. Er liggen nog verhalen op de plank, waaraan Go en Gerard samen hebben gewerkt. Helaas zal Go de publicatie van die verhalen niet meer meemaken. Go Stavenuiter: de man die de geschiedenis van Heemskerk in verhalen tot leven bracht. De HKH zal hem missen!

Henk Engel, voorzitter HKH

Geboren in het West-Friese Zwaag kwam Go na zijn studie naar de IJmond om in het onderwijs te gaan werken. Van IJno-school Deborah Baeke en het Baandert College werd hij directeur. Als zodanig is hij van grote betekenis geweest voor de ontwikkeling van het onderwijs in Heemskerk. Daarnaast was Go jarenlang zeer actief in de Kritische Gemeente IJmond.

Tien jaren 'Go en Gerard'

*Zou jij met mij...
vroeg jij mij
.. samen een boek willen maken
over de kaarten van Heemskerk.*

*Ik kende er een, die op straat was gezet
maar op tijd werd gered.
kende ook de meest actuele.*

*Jij kende er meer
jij kende er vele.*

*Je toonde de oudste van Heemskerk,
als een voorbeeld, waar ik om vroeg
rijk aan details...
...en was toen verkocht.*

*Er werden verhalen geboren
steden bezocht.
Breda en Den Haag
naar believe archieven
en bij Petten de dijk,*

*op zoek naar signalen
rond nieuwe verhalen
en voor foto's,
als beeldmateriaal
voor weer een verhaal.*

*Zo werkten wij samen
in vriendschap en goed overleg
als 'Go en Gerard'
tien volle jaren.*

Zomaar voorbij!

*Heemskerk mag blij zijn met jou, Go
met jouw verhalen
jouw inzet
met jouw geduld met mij*

*Heemskerk gaat je missen,
(Castricum ook)*

Gerard

CONTACTEN MET ANDERE ORGANISATIES

In de Nieuwsbrieven houden we u ook steeds op de hoogte van de diverse externe contacten. Zo kent u er intussen al wel een heel stel:

- **Andere historische verenigingen** in de regio via een 7-wekelijks Regionaal Overleg. Om elkaar te informeren en mogelijk gezamenlijk iets op te pakken.
- **Museum Kennemerland.** Op dit moment is de tentoonstelling rond '75 Jaar Vrijheid' in voorbereiding. En daar werken we als HKH weer actief aan mee. Voor de tentoonstelling 'Heden: het verleden' hebben we een paar aanwinsten van de HKH beschikbaar gesteld: de annonce van de verkoop van Slot Assumburg en de gerestaureerde Adelboeken van Marquette.
- **De contacten in Noord-Holland** ten behoeve van de Nationale Monumentendagen en Kasteeldagen. Libbe van Dijk en Piet van Zwieten behartigen die contacten en zorgen voor de 'vertaling' vanuit en naar Heemskerk.

Dit keer noem ik extra een paar lokale contacten die we hebben als HKH in Heemskerk:

- Rond deze tijd zijn er vanuit de werkgroep educatie weer de **contacten met de basisscholen** in verband met de herdenking van 4 mei. Wim Smeels zal weer een aantal groepen bezoeken.
- We schuiven een paar keer per jaar aan bij het **evenementenoverleg van het gemeentehuis**: de planning van de evenementen in de hal van het gemeentehuis. Deel daarvan is de vulling van de vitrine, zoals in februari de gerestaureerde Adelboeken van Marquette en in maart een collectie ezeltjes, met aanvullende informatie over de naam Ezel voor de Heemskerker en over de Groene Ezel. Maar ook mogelijke tentoonstellingen, zoals 'Scholen in Heemskerk' en 'Manse Vrouwen' in 2019. Eind augustus, begin september van dit jaar een kleine tentoonstelling rond 'Feesten in Heemskerk'.

'Heemskerk Zee van Tijd' is de nieuwe toeristische site van onze gemeente

- **'Heemskerk Zee van Tijd'**, de toeristische site van Heemskerk. Als HKH denken we mee hoe we kunnen bijdragen aan Heemskerk en het toerisme. De rondleidingen en mogelijke wandelingen als voorbeeld zijn daar natuurlijk zeer geschikt voor.
- Met de **Heemstichting**, waar vanuit de HKH Aart Andeweg en Jan Zweeris in zitten, hebben we contact waar het gaat om het erfgoed in Heemskerk.
- De gemeente Heemskerk is zeer actief om, zoals veel andere gemeenten, de **Omgevingsvisie** in te vullen in overleg met bewoners en organisaties. Hoe willen we dat Heemskerk er over 40 jaar uitziet. Ook vanuit de HKH hebben we daaraan bijgedragen.
- En natuurlijk met **Marquette, Slot Assumburg en de Kasteeltuyn**. Bestuurslid Piet van Zwieten heeft daar een voortrekkersrol in, mede ten behoeve van de rondleidingen.

Henk Engel

SOCIAAL TEAM HEEMSKERK BIEDT HULP

We willen allemaal zo lang mogelijk zelf de regie houden over ons leven. Maar er zijn situaties denkbaar waarin het niet langer lukt om alles op eigen kracht te doen. Dat we een beroep moeten doen op (hulp van) anderen. In zo'n geval is het goed contact op te nemen met het Sociaal Team Heemskerk. Het Sociaal Team biedt hulp aan mensen die zich zorgen maken. Zorgen over financiën, over gezondheid, de relatie met anderen, of een combinatie van zorgen. Het Sociaal Team wil niets liever dan helpen bij het zoeken naar een oplossing. U kunt zich bij het Sociaal Team aanmelden via e-mail info@sociaalteamheemskerk.nl of via telefoonnummer 0888876970. Vermeld altijd waar u woont en vertel in het kort waarover het gaat, zodat u naar de juiste personen kan worden geleid. Er wordt binnen twee werkdagen contact met u opgenomen.

WANDELEN LANGS HET OER-IJ

Samen met stichtings sportevenementen Le Champion houdt de Stichting Oer-IJ op Hemelvaartsdag 21 mei 2020 (onder voorbehoud) voor de vierde keer het wandel- en belevings-evenement de Oer-IJ Expeditie. Naar verwachting zullen ook aan deze editie weer zo'n 4.000 wandelaars meedoen.

In totaal zijn er vijf routes, allemaal met als thema 'Water'. Vanwege dit uitgangspunt zijn er informatiepunten van PWN en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Daarnaast spelen ook deze keer op diverse plekken acteurs de (lokale) geschiedenis na. De meeste wandelroutes doen ook Heemskerk aan, en dan met name kasteel Assumburg. Op die plaats zal de HKH zich uiteraard doen gelden.

Ter hoogte van Castricum mondde het Oer-IJ in zee uit

De Telegraaf ruimde een groot deel van de voorpagina in voor de shovelramp

Immers: hij is in november 1991 geboren en toen de shovel zijn verwoestende werk deed was zijn moeder zwanger van hem... En, vertelde hij er nog bij, de auto van zijn ouders was door de shovel meer dan tien meter meegesleurd. Albert Jansen, de schrijver van het interessante artikel, gaf desgevraagd uitsluitsel over de datum. Het gebeurde inderdaad in 1991, in de nacht van 17 op 18 juli.

SHOVELRAMP VAN 1991

Heemskring 62 bevatte een groot verhaal over de vrijwillige brandweer ('Vechten met de rode haan'). Daarin viel onder meer een stukje te lezen over de 'shovelramp' die zich zou hebben afgespeeld in 1990. Vincent Mulder reageerde daarop met een mailtje waarin hij stelde dat het toch echt 1991 moest zijn. De juiste datum wist hij niet meer, maar dat jaartal wist hij zeker.

BERICHT UIT HET DEPOT

Op 19 maart was het precies een jaar geleden dat ik op de dinsdagochtend als registrator aan de slag ging in het depot van de HKH.

Het depot is een mooie open ruimte, met langs de wanden stellingen, waarin zeer veel objecten, los of in dozen, lagen te wachten om geregistreerd te worden. De middenruimte werd in beslag genomen door een aantal karren, kisten en losse objecten. Alles stond na de verhuizing door elkaar en er was geen enkel overzicht van wat er allemaal lag opgeslagen. Een grote uitdaging dus! Uiteindelijk krijgen alle objecten een plaats, waar ze aan de hand van de registratie ook terug te vinden zijn. Hiervoor moesten eerst de stellingen, planken, kasten en vakken een nummer krijgen. Dat was redelijk snel te realiseren. Daarna begon het grote uitzoeken. Eerst de objecten een tijdelijke plaats geven op de planken in de stellingen. Die klus vergde een kleine zeven maanden. Om een goed overzichtelijk depot te krijgen zijn nieuwe opslagdozen aangeschaft, waarin de objecten kunnen worden opgeborgen. Ook deze dozen kregen een nummer. Bij objecten die zijn voorzien van een foto wordt de beschrijving nagelezen en waar nodig aangepast. Hierna worden ze, voor zover dat mogelijk is, per thema in een opslagdoos geplaatst. Als alles in orde is bevonden, worden de objecten zichtbaar gemaakt in de objectenbeeldbank van de HKH op internet. Op dit moment zijn 189 objecten geregistreerd in het depot (waarvan 42 zonder foto) en zijn 195 objecten door de HKH in bruikleen gegeven aan Fort Veldhuis. In totaal zijn dus 384 objecten via internet te bekijken. Voor de objecten waarbij niets vermeld is, ga ik vanuit huis op zoek naar bruikbare informatie, zodat er toch een passende beschrijving kan worden toegevoegd. Hier gaat veel aandacht en tijd in zitten.

In oktober heb ik hulp gekregen van Ben Thiemann, waardoor het registratieproces in het depot wat sneller (en gezelliger) is geworden. Voorlopig is het registratiewerk van de objecten nog niet afgerond...

Hans Gerritsma

Deel van ons depot in de Gerrit van Assendelftstraat

WIE ZOU DAT ZIJN?

Tijdens een vrijdagmiddagbijeenkomst eind vorig jaar ging het over de land- en tuinbouw in de periode 1940-1950. Tussen de films door vertelde Piet Diemeer aan de hand van wat oude attributen het een en ander uit zijn eigen tuindersverleden. Hij besloot zijn verhaal met een gedicht dat A.C. Bakker uit Zuidoostbeemster in 1960 had voorgedragen bij het opheffen van de Coöp. Veilingvereniging Beemster e.o.

*Wie is de zwoeger die wordt onderbetaald?
Wie is het die toch nog de eindstreep haalt?
Wie strijdt er voor zijn gezin?
Wie houdt het vol, wat ziet hij erin?
Wie is er bereid zo te willen leven?
Wie is zo nobel dit de gemeenschap te geven?
Wie plant en zaait er zijn gewassen?
Wie is zo bezorgd er goed op te passen?
Wie heeft er een heuvel en veel diepe dalen?
Wie reikt hem de hand om hem erdoor te halen?
Wie blijft er vertrouwen voor het bedrijf waar hij voor staat?
Wie denkt er niet iedere dag dat hij ten onder gaat?
Wie zal het zijn, dat wilt u weten?
Wie vrienden en kennissen hoe zal hij heten?*

*Wel, beste vrienden zet open uw oren
Het is de Nederlandse tuinder
Die niet wordt gemaakt
Maar als tuinder wordt geboren.*

ADELBOEKEN NA 133 JAAR WEER ALS NIEUW

Tijdens de restauratie van kasteel Marquette, in 1979, vond de toenmalige eigenaar Loek Scholten bij het afbreken van de hooiberg de restanten van het 'Wapenboek van den Nederlandschen Adel'. Scholten schonk de twee delen van dit grote, tussen 1883 en 1887 als losbladig systeem uitgegeven, boekwerk aan de HKH. Door bestuurslid Piet van Zwieten is de afgelopen jaren nagegaan wat er aan de boeken ontbrak en wat er eventueel nog te repareren en te restaureren viel. Na veel speurwerk slaagde hij erin de ontbrekende bladen te achterhalen en met medewerking van uitgeverij Wolters-

Noordhoff zijn die bladen gescand en opgestuurd. Vervolgens hebben Jan en Egon van Hoesel van VHP Drukkers bv deze bladen op het goede formaat afgedrukt. Margreet Beemsterboer van de boekbinderij van 'Handen Ineen' heeft sindsdien een waar kunststuk verricht met het restaureren en opnieuw inbinden van dit indrukwekkende boek. Na een jaar intensief werken zien de twee lijvige delen er nu weer uit als nieuw. Beide boeken zijn enige tijd tentoongesteld geweest in de grote vitrine in de hal van het gemeentehuis. Ook hielden Piet en Margreet donderdag 20 februari een lezing over hun werk.

Het 'Wapenboek van den Nederlandschen Adel', zoals het werd aange troffen in de hooiberg bij Chateau Marquette

Voorpagina van het Adelboek in de gerestaureerde versie. Voorzien van een prachtig nieuw jasje

Colofon

BESTUUR HISTORISCHE KRING HEEMSKERK:

Voorzitter: Henk Engel, 0251-243155, voorzitter@historischekringheemskerk.nl, **Secretaris:** Libbe van Dijk, 0251-244005, secretaris@historischekringheemskerk.nl, **Penningmeester:** Hes Niesten, 0251-237283, penningmeester@historischekringheemskerk.nl

Leden:

- Joke Kranendonk, 0251-239018
- Co Rol, 0251-836666
- Jan Zweeris, 0251-232914
- Piet van Zwieten, 0251-235827

Nieuwsbrief HKH is een uitgave van de Historische Kring Heemskerk; ISSN 138309721 2020 Historische Kring Heemskerk. Oplage: 2000 exemplaren.

Druk: VHP, Heemskerk. **Vormgeving:** Ankie de Feijter **Bezorging:** Rob Groen, Hondstong 38, 1964 LH Heemskerk, tel. 0251-235696 **E-mail:** ledenadministratie@historischekringheemskerk.nl